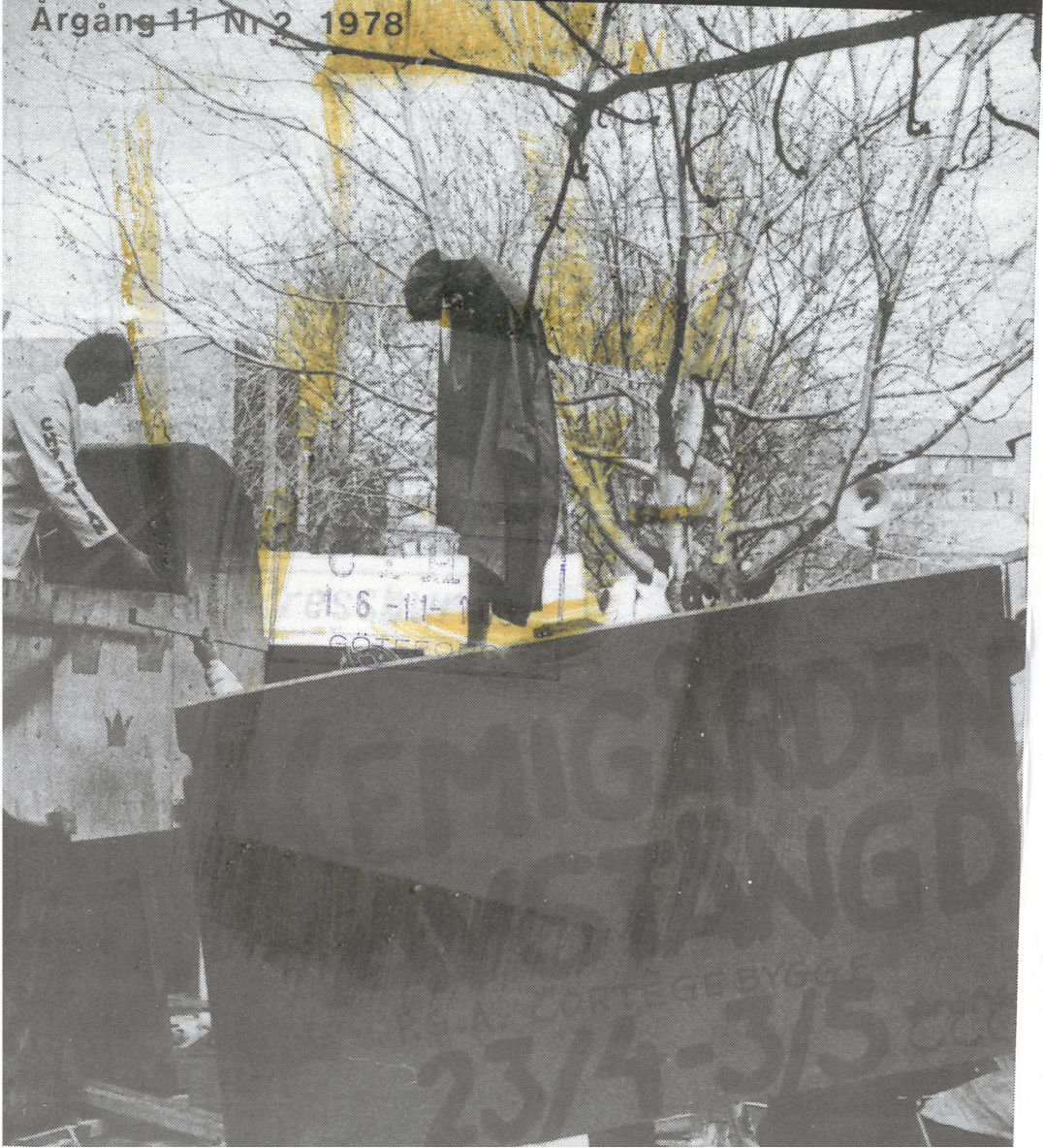

11:2

Chalmers
IC 57

FINFORM

Årgång 11 Nr 2 1978

FINFORM nr 1978
Årgång 11

Adress:
F-teknologsektionen
Chalmers kårhus
412 58 Göteborg

Tel. 031-810100-1081
031-203370

Redaktionen:

Thomas Flensjö
Bengt Jakobsson
Jan Johansson
Lisbeth Andersson
Lena Falk
Mats Werner

Ansvarig utgivare:
Lennart Bosser

Resp. artikelförf.
ansvarar själva för
införda bidrag.

KÅRVALET OCH DEMOKRATIN

Så står vi åter igen mitt uppe i ett kårval. Den tid på året då partierna är som mest aktiva, som INFU säger. Kanske den enda tid på året då partierna är aktiva, glassen måste ju delas ut innan den smälter. Den vanliga inställningen på många håll är ju att om man bara lyckats förvärva en plats så räcker det med att sitta på den. Möjligtvis kan man aktivera sig när det gäller att 4 ger rösta ned yrkandet om upphävande av streck i debatten för att den 5:egången anta yrkandet. FUM-protokollet bjuder många gånger underhållande läsning.

Det system för demokrati som finns nu är inte alls förankrat på sektionerna. Kårpartierna är ju helt fristående organisationer som gör sina egna program och presenterar den för skolans elever. Det gäller att välja partiet med de fräschaste löftena. Men vad säger att de valda ledamöterna har någon kontakt med folket ute på sektionerna?

Går de överhuvudtaget på sektionensmötena? Och gör de det, vad har de för skyldighet att ta upp frågor som diskuteras på sektionerna i kårfullmäktige. Sektionsmötena har ju inga direkta representanter att vända sig till när de vill ta upp övergripande frågor i FUM. Partirepresentanter är till för att ha olika åsikter och man kan inte bestämma att den ene eller andre skall driva sektionensmajoritetens åsikt i FUM.

Den passivitet som finns inför kårfrågor i allmänhet kan kanske till en del spåras i denna organisation. Våra förtroendevalda har inte lyckats aktivera eleverna ute på sektionerna utan man anser tydligen att debatter, om sådana förekommer skall föras i kårfullmäktige. Det vore på tiden att försöka förändra systemet, mot ökat direkt inflytande för teknologerna. Ett system där den direkta sektionensrepresentationen ges större betydelse även om man behåller ett visst antal partivalda. Ett sådant system måste ge större möjligheter att lära känna representanterna, de som man i deras närvaro valt på ett sektionmöte. Detta skulle också kunna motverka destruktiv partisplittring i FUM samtidigt som representantens agerande inte faller tillbaka på ett en gång fastslaget partiprogram utan på dennes tolkning av den aktuella opinionen på sektionen.

De precisa formerna för en omorganisation kan vara mångtaliiga, men något borde ske när systemet stelnat så totalt. Men ingenting görs här heller. Ett parti har föreslagit nedläggning av kåren och införande av en fackavdelning. Vad innebär detta för elevdemokratien? Sämre kan det knappast bli.

Thomas

P.S. hittar ni inget mer nummer av Finform har vi gått upp i Tofsenkoncernen D.S.

Ordförandeord

Hej på er !

Jag hoppas att ingen kunnat undgå att höra att det är sektionens dag onsdagen den 19:e april. Jag tänkte passa på att förklara ett och annat. Det är ju så här att det finns en mängd sektionsfunktionärer som pysslar med lite av varje. Dom behöver hjälp av Dig för att sköta sitt arbete på bästa sätt. Det är Dina idéer och Din kritik dom vill höra för att kunna ge Dig bättre service.

På sektionens dag hoppas jag att Du skall göra din röst hörd. Tycker Du inte att Du har något speciellt att säga, skall Du naturligtvis komma ändå. Låta Dig bjudas på mat och kaffe och umgås med Dina kompisar. Har Du glömt att anmäla Dig, eller plötsligt fått kvällen ledig, är Du lika välkommen.

Maten räcker säkert åt Dig också.

Epilog

Vår Store Vän i de Djupa Skogarna har inträtt i det äkta ståndet tillsammans med en viss Diana Palmer. De påstår sig vara mycket lyckliga. Må vi glädjas över detta, och över att våren är här med sol och värme. Låt oss glömma den mörka, långa vintern och se fram mot den sista tenta-perioden med lugn och tillförsikt.

Lev väl och ät mycket sylt !

hoppas Nenne

(med benäget tillstånd av övriga styrelsen)

Jag vill att Emil skall lära sig hantverk.

(Rousseau 1762)

Åsa Fritzson började på F-CTH 1976. Efter ett år flyttade hon till Uppsala och blev Åsa Hammarsten. Här berättar Åsa på Finformredaktionens begäran om hur det var att byta den svarta mössan mot en brun.

Hej !

Vet du något om Teknikum i Uppsala? Antagligen ganska lite!

Jag vill därför dela med mig av en tids erfarenheter av studier på Teknikum, och jämföra dem med mina intryck från ett års studier på Chalmers (läsåret 76-77).

Först lite om Uppsala som stad. Uppsala är ganska vackert, lagom stort och cykelvänligt. Studenter finns det gott om, lite för många. Men ännu har jag inte märkt mycket av Uppsala-student-snobberi, men vi får väl se vad som händer vid Valborg.

Inom studentnationerna finns en hel del nöjesutbud och aktiviteter, men för den som inte roas av dem finns inte mycket att göra.

Att det finns en civilingenjörsutbildning här är ganska okänt även för Uppsala-bon. Vi är ju inte så många, cirka 60 stycken i 2:an (det tas in 90 varje år). 1:a maj visar sig dock Civ och Civerth ute på Uppsalas gator. Då går Forsrännnet av stapeln, och tvåmanna-lag i gummibåtar besegrar Fyris-åns två forsar (F på KTH brukar ha ett lag med, tänk på saken !!!...)

Teknikum är ungt och har naturligtvis inte samma "anda" och tradition som CTH ("En gång Chalmerist, alltid Chalmerist!). Men traditionerna växer fram. Civ och Civerth har denna termin fått en tofsmössa att bära, mörkbrun. Nollningen här varar endast en vecka, och är inte lika uppmärksammasad som på Chalmers. Däremot verkar faddersystemet fungera relativt väl.

Civ och Civerth har en organisation FUTF (Föreningen Uppsala Tekniska Fysiker), där styrelsen ordnar fester, nollning och annat.

Jag trivs mycket bra här, och det beror till stor del på att skolan präglas

av en vänlig och personlig atmosfär. Eftersom vi inte är så många, och skolan är koncentrerad, så lär vi känna varandra ganska bra, även lärarna får vi bra kontakt med. Dessutom har vi en tillgång i vår studievägledare (en personlighet) som är utbildad **Teknik** Fysiker och kan alla teknologers namn (detta är faktiskt sant).

Nu till utbildningen:

Att byta skola är inte att rekommendera, men ändå gick det ganska bra för mig, trots att maten, algebran och mekaniken var det ända som riktigt motsvarade kurser i 1:an här i Uppsala. Vårt mål i utbildningen är samma, men vi kan nå det på många olika sätt har jag upptäckt. Ordning och indelning av kurser skiljer sig väsentligt, och framför allt kurslitteraturen. Det engelska språket tränas redan i 1:an, Chalmerskompendier är sällsynta. I trean delas utbildningen upp på tre linjer; materialfysik, elektrofysik och datateknik. Utbudet av kurser är naturligtvis mindre här, och detta kan vara till en nackdel, men det finns mycket positivt i utbildningen också. En sak jag uppskattar mycket är spridningen på tentorna. Vi börjar alltid 2-3 kurser samtidigt, men de avslutas vid olika tillfällen, beroende på kursernas storlek.

Det har gått bättre för mig här än på Chalmers. Jag trodde först att skrivningarna var enklare, och kanske är de det i någon mån, men framför allt beror det på att tiden räcker till för sista inläsningen strax innan tentan. Vi har olika schema varje vecka, och i ett labämne går kursen igenom under 3-4 veckor, då dagarna blir långa. Men efter det så tar största delen av övningarna och labbarna vid. Därför blir intresset och förståelsen av labbarna större, och de blir en hjälp vid inläringen.

Några nya grepp i undervisningen har jag upptäckt också. All undervisning i 1:an drivs som lektionsundervisning. 1:an är därför uppdelad i 4 klasser (grupper), dessa grupper blir sammansvetsade och de håller ihop även i 2:an. I ämnet vågrörelselära, som jag läste i höstas, byttes 3 labbar (av 10 st) ut mot ett projektarbete. Vi arbetade i små grupper (2-3 st i varje), och varje gruppvalde ett ämne av ca 10. Vi fick handledning men sedan arbetade vi självständigt, mycket experiment ingick för de flesta grupperna. Vi redovisade våra projekt skriftligt men också muntligt inför resten av gruppen (klassen) och lärarna.

I en senare kurs, atom och molekylfysik, prövades en annan metod. På övningarna var gruppen indelad i smågrupper (4-5 st) och varje grupp arbetade självständigt. Av lärarna fick vi inlämningsfrågor till nästkommande övning som vi sedan förhörde varandra på och diskuterade. Vi löste räkneproblem

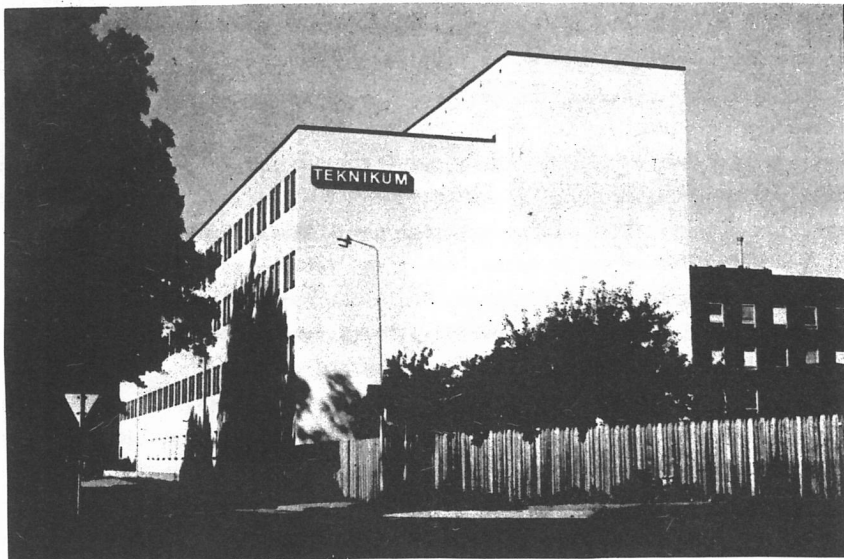
tillsammans inom gruppen, läraren hjälpte oss vid behov. Detta krävde naturligtvis mycket, både närvaro och förberedelser (gruppsolidaritet). En press på både gott och ont.

Den reella studietiden här är som hos er. Många gör ett års avbrott efter 2:an. Tyvärr är avhoppet större här än hos er. Kanske beror det på att intagningspoängen här är betydligt lägre. Det är tråkigt att Teknikum inte lockar fler, utbildningen är absolut inte sämre.

Till sist måste jag tyvärr meddela att könsfördelningen är lika dålig här som hos er. Vi är tre tjejer i 2:an!

Det var roligt att få skriva det här. Jag tror att vi behöver lära känna varandra bättre.

Hälsn. Lisa.

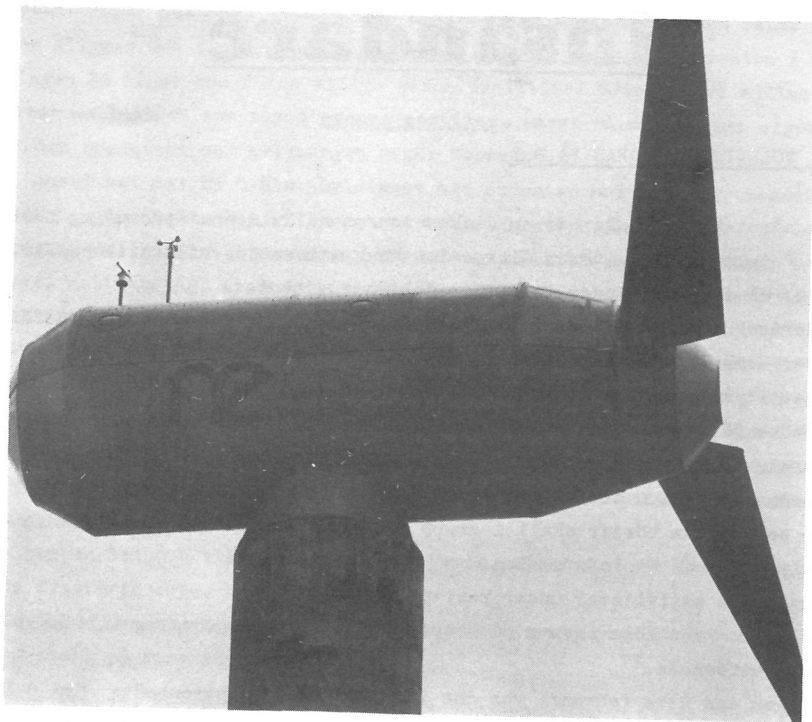

"Man vänjer sig", sa professorn.

"Man vänjer sig", sa Emil.

(Erich Kästner 1938)

FÖRNYA TEKNISKT MAGASIN

Ett TV-program med stora möjligheter att föra ut information om teknik till en bred publik är TV1:s trotjänare tekniskt magasin, men programmet lämnas i nuvarande utformning en del övrigt att att önska. Programmets ständige redaktör och presentatör Erik Bergsten brukar lyckas med att nosa upp intressanta nyheter. Men presentationen gör att man undrar vilken publik han egentligen vänder sig till. Direkta missuppfattningar och felanvändningar av tekniska begrepp gör det mycket svårförståeligt för de flesta. Likaså används ofta ett onödigt högtsvävande fackspråk.

Dessutom får man ofta ett intryck av att Erik Bergsten inte sätter sig ordentligt in i sammanhangen kring det han presenterar utan tar väldigt mycket för givet. Bland annat nämndes nyligen i ett program om energi produktion att Ranstad är en plats där vi så småningom skall bryta uran. Varför han uttalar sig så bestämt om detta får man gissa sig till. Hängivenheten inför ny teknik verkar i det närmaste barnslig. Ytterligare en sak är att det från årskiftet gällande SI-enheterna inte nått in i programmet. Här cirkulerar fortfarande calorier och hästkrafter istället för Joule och kilowatt. Fram för en mera vaken och kritisk redaktion. Programmet har en viktig uppgift och vi får inte missa den.

Thomas

insändare

SKALL NOLLNINGEN SLOPAS PÅ F ?

Sedan något år tillbaka har en diskussion om nollningens utformning förts bland F-teknologerna. Denna diskussion konkretiserades vid sektionmötet 771212, då tio teknologer lade fram följande motion:

" Undertecknade yrkar därför på att sektionen under 1978 genomför en försöksverksamhet karakteriserad av följande idéer:

- en attitydförändring
- försöka få sektionens lärare och äldre teknologer mer engagerade i introduktionsarbetet
- anordna en resa under några dagar
- var och en som börjar skall i grupp genomföra ett projekt som innebär aktivt sökande av information
- organisera aktiviteter under resten av året "

Denna motion röstades igenom på mötet, som ett principförslag till nollningens utförande.

Torsdagen den 23:e februari var det dags för nästa sektionmöte. Nya O-K skulle väljas. Eftersom det fanns hela nio kandidater till O-K, utbröt en häftig debatt om hur många som skulle ingå i kommittén. Sex av kandidaterna hade sedan en tid tillbaka arbetat med ett förslag till nollningens utförande, och hänvisande till detta ställde de som ultimatum att bli valda i klump. Slutligen beslutade mötet att O-K skall bestå av 8 personer, och samtliga vid mötet närvarande kandidater, 8 stycken, valdes in.

Under punkten övriga frågor gjorde nya O-K sin första insats. Man motionerade om att O-K skulle byta namn till TRÄFF (FFF ?). Under den följande, bitvis häftiga, debatten framkom det mycket klart, även om det aldrig sades rent ut, att stora delar av O-K helst skulle vilja slopa nollningen i dess nuvarande utformning helt och hållet, och utforma den första månaden för de nyinskrivna på ett helt nytt sätt. I argumenteringen hänvisade man till principbeslutet på föregående sektionmöte. Namnfrågan avslutades med att ärendet bordlades, och att styrelsen tillsammans med O-K fick i uppdrag att gå ut med en enkät till teknologerna angående ett eventuellt namnbyte. Så långt sektionmötet.

Undertecknade delar de åsikter som förs fram i principbeslutet om 1978 års nollning. Vi kan dock inte inse att det beslutet på något sätt innebär att nollningen skall ändra karaktär i stort.

Tyvärr finns det inga detaljerade anvisningar i stadgarna som talar om vad som åligger O-K att genomföra under nollningen. De olika momenten i nollningen är något som förts vidare genom tradition. Eftersom vi själva upplevde nollningen som något mycket positivt, anser vi det mycket olyckligt om den tradition som nollningen utgör försvinner.

Vi anser att det är O-K:s skyldighet att ordna en nollning där moment från tidigare år ingår. Det vill säga en nollning med nollmotagning, fadder-system, nollbrickstillverkning, bärande av nollbricka, stugarbete, stugfest, nolluppdrag, stadsorientering, nollinsamling, nollfestival, nollrevy, nollgasque, mm ingår, samt att man tar hänsyn till det som principförslaget talar om.

Den punkt i principförslaget som måste anses som den viktigaste, är den om en attitydförändring. För att åstadkomma en sådan förändring, kan O-K till exempel unvika de delar av nollningen som av någon skulle kunna uppfattas som pennalism, och slopa inslag som kan väcka anstöt etiskt och politiskt (t.ex.).

Vi hoppas att O-K vid planerandet av årets nollning skall beakta de åsikter som framförts ovan.

Slutligen önskar vi O-K lycka till med arbetet att ge 1978 års nollor en god start på sina studier på F!

Håkan Winbom, Kaj Ove Östergaard, Mats Börjeson, Jonas Otter, Lena Falk, Göran Pilbratt, Anders Nygren

---

Du glömmet väl inte att lämna in ditt bidrag till Finform !

Nollningen

RAPPORT FRÅN DÅRHUSET HARRY (Prospect Hillgatan 6)

780327

Under påskveckan har vi jobbat med planeringen av de två första veckorna för årets nya F-teknologer. Detta är vad vi kommit fram till:

måndag 28/8

- 9-11.30 Götaplatsen
 11.45-12.30 Avprickning
 Lunch
 13.30-15 Gasquekällaren (ny enkät,
 nytt Dragostal, faddrarna)

tisdag 29/8

- 8-12 Studieintroduktion
 Indelning i grupperna
 Gruppakt. (presentation,
 nambrickstillverkning)
 13-17 Matematik

onsdag 30/8

- 8-12 Matematik
 13- Gruppakt. (grp.dynamiska övn.,
 utdeln. av grp.arbetena)

torsdag 31/8

- 8-12 Matematik
 13- Gruppakt. (grp.arbetena)

fredag 1/9

- 8-12 Matematik
 13- Gruppakt. (grp.arbetena)

lördag 2/9

- 9-12 Matematik
 kvällen: något trevligt ordnas för
 de som är kvar i sta'n

måndag 4/9

- 8-12 Matematik
 13-17 Gruppakt. (matte)

tisdag 5/9

- 9-13 Matematiktentamen
 14- Inskrivning
 ev. förberedelse av
 grp.arbetena

onsdag 6/9

- 8- Avresa
 9- Ankomst
 11-13 Redovisning av grp.arb.
 13- Lunch
 14- Lustbetonade utomhusakt.
 17- Middag
 18-20 Redovisning av grp.arb.
 20- Gemensam aktivitet

torsdag 7/9

- 8- Frukost
 10-12 Lärarsnack
 13- Lunch
 14- Lustbetonade utomhusakt.
 16- Hemresa

fredag 8/9

- 10-12 Redovisning av grp.arb.
 Diskussion om veckorna
 13-15 Praktiskt om studierna

Kommentarer:

Matematik

Vi önskar ökad självverksamhet och anser det mycket viktigt att den egna aktiviteten uppmuntras från början. Därför vill vi ha repetitionskursen som lektionsundervisning i salar som underlättar självverksamheten. Dessutom har vi lagt in matematik i grupperna för att stimulera samarbete.

Gruppaktiviteterna

Årskursen indelas i 15 grupper, för att få lämplig gruppstorlek. Fem grupper bildar en lektionsgrupp. Till varje grupp knyts en intresserad, färdig (eller nästan färdig) F-ingenjör (gruppledare) och 2-4 äldre teknologer (faddrar). Till de viktigaste aktiviteterna hör: presentation, namnbrickstillverkning, grupparbete samt förberedelse inför mattenentan. Följande grupparbeten har vi tänkt oss:

- Sektionsstyrelsen och övriga sektionsakt. (förutom SNF)
- SNF och LNF
- Mottagning (jämförelse med andra sektioner och andra år)
- Kårstyrelsen och de olika kårutskottet
- Fullmäktige och partierna
- Lärarrekrutering (befodringsgång, löner)
- En institutions verksamhet
- Möjliga specialinriktningar på F, FZ
- Arbetsområden för F-ingenjören (statistik)
- Olika krav på F-ingenjören (UHÄ, LNF, industri, samhälle)
- Andra utbildningslinjer på CTH
- Levande Chalmershistorik
- Andra tekniska högskolor, även utanför Sverige
- Högskoleutbildningar i Göteborg

Tanken bakom dessa grupparbeten är att istället för det ensidiga informationsflödet få igång den egna aktiviteten. Förhoppningsvis kommer grupperna också att träffas några gånger in i läsperioderna.

Uppdragen

Utöver grupparbetena skall man också göra ett särskilt uppdrag. Detta utföres efter schematid och kan vara av fyra slag:

- Arbete på Focus (fototavla, snickerier, målning,...)
- Tävling mellan sektionerna (lådabil, båtrace, rodd, fotboll,...)
- Gasquearbete (förberedelse, städning, underhållning,...)
- Någon kul grej som gör att F "syns"

Var och en får bestämma vad han/hon vill göra genom att skriva upp sig på en lista.

FINFORM

Resan

Vi har hittat två trevliga scoutgårdar med tillräckligt många sovplatser. Dessa ligger fyra mil öster om Göteborg, med en halvtimmes gångväg emellan. I den ena gården finns en större samlingslokal. Båda ligger vackert ute i skogen med tillgång till bad.

Har du synpunkter på ovanstående så hör av dig till någon av oss:

Ingmar Andersson

Annika Persson

Annika Bergentall

Anna Tollsten

Jan Johansson

Göran Wahnström

Håkan Källberg

Mats Werner

P.S. Ställ upp som fadder!

Liten blir stor.
Hur skall han
tas emot när
han kommer
till F.

Och hela världen log. Tyckte Emil.
(Gunnar Edman 1957)

Teknologen & Framtiden

Det mänskliga samhället har sin grund i den materiella produktionen. Vi lever av vad vi kan ta ut av resursbasen antingen direkt eller med energi och teknik framtagna och till lämplig form omvandlade resurser.

Genom en allt mer avancerad teknik och förändrad arbetsorganisation har vi lyckats öka energi och material-omsättningen och bygga upp ett relativt välstånd.

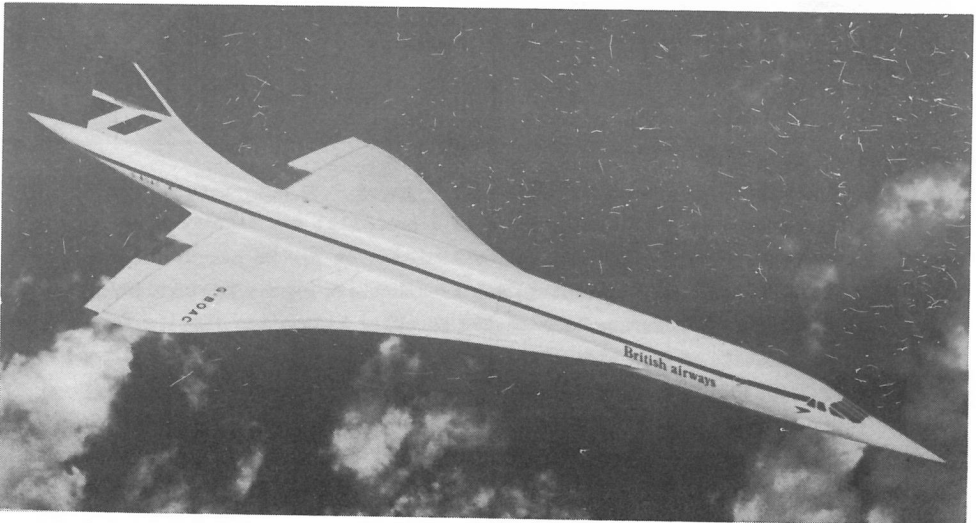
Men situationen är inte problemfri. Vi har fått hotande energi och råvarukriser, miljöförstöring, en långt driven arbetsdegradering och en struktur omvandling med många negativa konsekvenser.

Mitt i denna situation hamnar F:aren så småningom.

På senare tid har medvetenheten ökat om att lämplig tekniskutveckling inte nödvändigtvis är exponentialkurvor utdragna in i framtiden. Vi har fått ett ökat intresse för teknikens konsekvenser och sammanhang med resten av samhället. Detta återspeglas i fackliga och politiska organisationer, olika institutioner och bland teknologer och ingenjörer.

Målen ändras i vår utbildning, som numera även ska ge medvetenhet om teknikens sociala och ekologiska konsekvenser samt energi och råvarusituationen.

Den ska också främja förståelsen för internationella förhållanden och träna oss i att prata med andra än tekniker. Som vi vet så hittar man inte mycket av detta i nuvarande utbildning. Men vi kan alltid trycka på för en mer relevant utbildning i fortsättningen.

Behöver vi
detta ?

LNF har redan beslutat om en ändrad studieplan för F1 och talar om att senare i vår även besluta om 2:an och 3:an. Vi måste alltså engagera oss i studiefrågorna nu om vi ska kunna påverka de närmaste 3-4 åren!!

I samband med seminarieriet Teknologen och framtiden har vi i en arbetsgrupp funderat på frågor kring teknik- samhälle.

Vi skulle därför vilja veta vad DU tycker om följande kursförslag:

Ska vi bara ha teknik i vår utbildning?

F1 Teknisk fysik

(1p 1 enligt Stig Ottossons förslag)

1p III Teknik och samhälle tot 28 timmar

Kursens uppläggnig:

I. Introduktion

2 tim

Allmän orientering om teknikerns roll i samhället och teknikens.

II. Historiskt perspektiv på teknikutvecklingen

6 tim

Tekniken ingår som en väsentlig del i samhällets grund; produktionen, omvandlingar av resurser till en för mänsklig konsumtion lämplig form.

En helhetsbild av den historiska utvecklingen av produktionsförhållandena förmedlas. Genom exemplifieringar från olika kulturer belyses bl.a. följande aspekter:

- resursbasens förändring och ekologiska effekter av olika tekniker.
- sambandet teknik-samhällsorganisation.
- olika drivkrafter för teknikutvecklingen.
- idéutvecklingen och synen på teknik och vetenskap.
- arbets och resursfördelning.

III. Aktuella frågeställningar

20 tim

Några aktuella frågeställningar belyses med seminarier och diskussioner.

Man kan ta upp frågor eller orienteringar ges inom följande områden: t.ex.:

- arbetssociologi
- arbetsdelning
- resursfördelning
- teknik FoU; styrning, inflytande
- tekniksystem- samhällsstruktur
- krav på framtida teknik
- energi problematik
- teknik - demokrati**

Val av ämne kan göras av eleverna och bör sträva efter en bred ämnesinriktning.

Två alternativa tillvägagångssätt:

Alt 1 5 ämnen

Varje ämne:-förberedelse 5 timmar av 1/5 av årskursen. Genom läsning av viss litteratur för att leda diskussionen efter seminariet. 5 tim

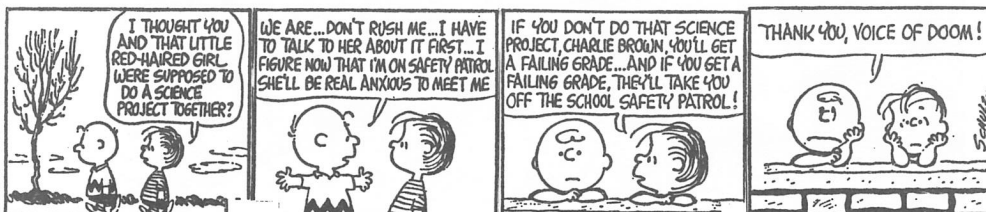
-seminarium

-Efterföljande diskussion i mindre grupper (20 pers) 5X3tim

Alt 2 6 ämnen

- seminarier 6X2 tim

-referat från 2 seminarier 2X4 tim

F2: 03-1595 Resursteori (2,8 poäng)

obligatorisk kurs

Kursens syfte:

Avsikten med kursen är att ge en förtrogenhet med de fysiska, informationsteoretiska och systemteoretiska begrepp som är nödvändiga för beskrivningen av energi- och materialomsättande system och att tillämpa dessa begrepp på beskrivningen av levande organismer, samhällen och ekosystem, framför allt på mänsklig användning av energi- och materialresurser. Kursen syftar även till att ge färdighet i muntlig och skriftlig kommunikation.

Kursens omfattning:

Läsperiod IV: f 35, rö 28, he 35, tot 98 tim

Kursens innehåll och organisation:

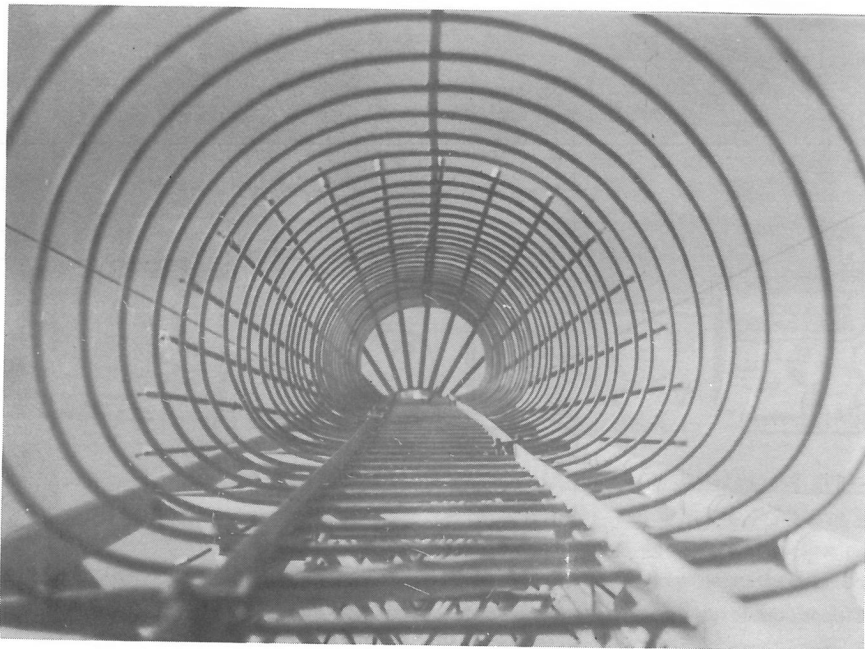
Termodynamisk beskrivning av energi och materia. Grundläggande informationsteori. Entropi i termodynamik och informationsteori. Fysiska system i termisk jämvikt, i stationära tillstånd och i tillstånd långt från jämvikt. Verkningsgrad vid energiomvandling och de biogeokemiska kretsloppen. Systemteoretisk beskrivning av metaboliska (energi och materialomsättande) system. Exempel från olika ekosystem och mänsklig kultur. Mänsklig omsättning av energi, vatten, organiskt material och andra material. För människan tillgängliga energiflöden, energilagrar och materialtillgångar. Fysisk, teknisk och social brukbarhet. Exempel på effektivare system.

Kurs litteratur:

Inom institutionen framställt material.

Examination:

Obligatorisk övnings uppgifter under kursens gång och muntlig och skriftlig redovisning av en seminarieuppgift samt skriftlig tentamen vid kursens slut.

Finns
det
bara
en
väg?

F3: Teknik-samhälle 4.0 poäng (obligatorisk kurs)

Kursens syfte:

Kursen ska ge teknologen möjlighet att analysera en problemställning ur teknisk, ekonomisk, politisk och social synvinkel och därmed ge insikter om tekniken och dess samband med olika delar av samhället.

Kursens omfattning:

Läsperiod I: 70 tim läsperiod II: 70 tim

Lever
teknologen
i ett
reservat ?

Kursens innehåll och organisation:

Inledande föreläsningar där teknikens kopplingar med samhällsliga faktorer (ekonomiska, politiska, sociala) problematiseras. (12 tim)

Projektarbete i grupp (3-5 personer) kring en aktuell problemställning där tekniken ingår som en väsentlig del. Under projekttiden ges tillfälle till handledning på schemabunden tid. Redovisning sker dels skriftligt i form av en maskinskriven rapport, dels muntligt då projektgruppen redovisar inom en större grupp bestående av 4-6 projektgrupper? (98 tim)

6 st spridda fristående seminarier kring ett aktuellt ämne valt av en föreläsning med efterföljande diskussioner. Innan föreläsningen ska utdelat material inläsas. (30 tim)

I stora drag kan Teknik-samhälle-kurserna sägas ha till uppgift att ge medvetenhet om teknikens roll i samhället och en viss förtrogenhet med debatten kring dessa frågor. Kurserna är därför inriktade inte på att ge färdigheter, utan på att genom problematisering av stoffet ge möjlighet till aktivitet och ställningstagande från teknologernas sida. Kurserna har en samhällsvetenskaplig karaktär. Resursteorin däremot betonar vissa kunskapsmoment som kommer att ha betydelse för framtidens civilingenjör, som mer och mer kommer att få ägna sig åt energi och material optimeringar i en allt resursknappare värld. Kursen har en naturvetenskaplig karaktär.

När du nu tycker till så låt det inte stanna inom dig! Sektionens dag 19/4 är ett bra tillfälle att diskutera det här t.ex. Eller prata med SNF eller kom upp till rum 7113 i Origohuset där jag sitter.

Sten Karlsson

VAD ÄR HUMANEKOLOGI?

Jag har sedan höstterminens början följt en kurs vid Centrum för tvärvetenskap i ämnet humanekologi. Eftersom väldigt många verkar ovetande om vad kursen behandlar tänkte jag försöka berätta lite här.

Först några ord om bakgrunden.

Under förra vårterminen bestämde jag mig för att exjobba inom ämnet energifysik. Ett ämne som ryms inom institutionen för teoretisk fysik. I energifysik sysslar man med samhällets energiomsättning ur så många synvinklar som möjligt. Berörda lärare, Karl-Erik Eriksson och Göran Wall, rekommenderade mig att utöver kursen här på Chalmers även läsa humanekologi. Jag beslöt därför att pröva detta.

En intressant sak var att få studera tillsammans med folk som har lite annan bakgrund än vår strikt härledda, även om kursen lockat över hälften "naturvetare". Man konstaterar raskt att det mesta kan ses ur flera vinklar, inte ens förutsättningar behöver vara förutsättningar.

Men nu lite om vad som behandlas i ämnet. Man läser 10, 20 eller 40 poäng. 10 respektive 20 på halvfart, kvällstid och 40 poäng på heltid. 20 poäng som jag valt att följa indelas i 4 kurser.

Kurs 1 kallas "Begränsningar för mänsklig verksamhet!". Detta är en relativt renodlad naturvetenskaplig kurs. Man studerar universum och försöker förstå att det är stort, och man ser på jorden och försöker förstå att den är liten.

Sedan följer föreläsningar på lagom svår nivå i kemi, biologi, energi, ekologi, geologi, olika sorters ekosystem samt till sist i kurs 1, människan som biologisk varelse.

Kursen avslutas sedan med något för mig mycket intressant nämligen grupp tentamen. Med detta menas en lärarledd diskussion i grupper på 4-6 personer, där man före tentamen hunnit förbereda frågorna.

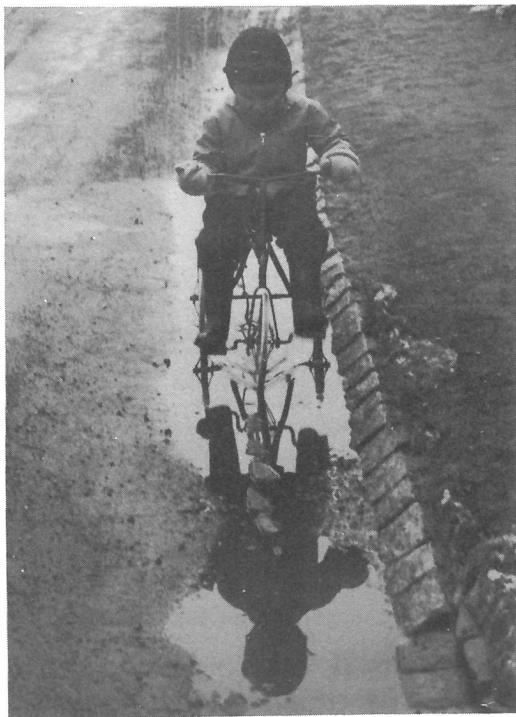
Sedan kommer man över på kurs 2. Den har fått namnet "Variationer i mänsklig kultur". Denna kurs är ämnad att ge både global och historisk överblick. Man börjar med ekonomisk historia, därefter betraktar man jägar-samlar samhällen, jordbrukar-samhällen och industrisamhällen. Olika samhällsorganisationer jämförs ~~map~~ hur man använder jorden respektive vilken resurstas man utnyttjar. Kursen innehåller även

fräscha föredrag i historia, ex vis om slavhandeln i Afrika. Sedan är det åter dags för grupptentamen.

Kurs 3 som egentligen är det sista avsnittet heter "Problem och möjligheter i Nuet och i Framtiden". Här är det meningen att man med sina nyförvärvade materiella och andliga kunskaper skall fundera över saker som modernisering, ekonomiska världsordningar och politiska eller ekonomiska kriser. Det gäller att analysera de kriser vi står inför och försöka hitta vettiga handlingsalternativ.

Slutligen kurs 4 består av grupparbete och löper i stort sett parallellt med det övriga. Här skall man göra ett "stort" och ett "litet" grupparbete. Det är ju ett sätt att jobba som är ovan för en chalmérist, men som jag upplevde som väldigt givande. Min grupp gjorde det första mindre arbetet kring "Skomakarens situation genom tiderna" och just nu har vi börjat arbete nummer 2, som ett förslag i en tävling kallad "80-talets boendeformer utlyst av Gävle kommun. Nu när det hela lider mot sitt slut kan jag säga att jag har ett positivt intryck av Humanekologi och jag rekommenderar ämnet till alla som anser sig vafa människor i storsamhället jorden.

Thomas Flensjö

Vad kan humanekologien göra för honom ?

Huvudsaken var att Emil fick som han ville.
(Astrid Lindgren 1963)

Från Studienämnden

Här kommer lite meddelanden från SNF.

Ny studieplan för F1 har beslutats av LNF. Det innebär att höstens ettor kommer att läsa en helt ny kurs, kallad "Teknisk fysik, inledande kurs" i lp I och III. Denna kurs syfte, omfattning och organisation finns uppsatt på SNF's anslagstavla, liksom den nya studieplanen. Vidare har Mekanisk konstruktionslära (ej ritteknikdelen) och Aktuell teknik utgått, Programmeringsteknik flyttats från F2 till F1 och Mekanik del B flyttats från F1. Dessutom har ett avsnitt med diskret matematik införts i matematikkursen och en del andra småförändringar gjorts.

Nu är det viktigt att vi försöker påverka utformningen av F2 (beslutas till hösten) och uppläggningsen av Teknisk fysik, inledande kurs.

LNF har också beslutat att införa Fd3 (datateknisk inriktning) till hösten. Enligt Stig Ottosson uppstår det kanske vissa barnsjukdomar, men ni i F2 som vill välja denna specialinriktning ska senast 15 juni anmäla detta till LNF's kansli (samma datum för Kf). Jag kan också passa på att påminna F3 om att valet till fyran skall vara klart 1:a maj.

Vidare har antalet utbildningsplatser på F ökat till 100, och ett hett tips är att minst 100 kommer att tas in till hösten (tekniskt överintag).

SNF har nyligen valt representanter till institutionernas styrelser. Här följer de nya, fräscha krafterna (suppleanterna inom prantes):

Informationsbehandling: Björn Ericsson

Matematik: Bengt Månsson (Göran Wahnström)

Matematisk statistik: Lars Svahn (Bengt Hessel)

Fysik: Ivan Eriksson (Thomas Tuovinen)

Teoretisk fysik och mekanik: Bengt Månsson (Lars Ekholm)

Reaktorfysik: Lars Eliasson

Lars Eliasson är nyvald sfm i F3.

Lite annat smått och gott:

Matematik kommer nästa år att ge en fortsättningskurs i optimeringslära i lp IV. Matematik har också sett översitt utbud av frivilliga kurser (överkurser), och ändrat F4-kurserna i statistik. Givetvis diskuteras ny kurslitteratur i Analytiska funktioner. På tapeten är en amerikansk bok "Complex Variables and Applications" av Churchill m.fl. (inte Winston, men kanske han med randvillkoren).

Vidare har LNF beslutat att Matematik del A skall gå som lektionsundervisning liksom introduktionskursen i matematik.

Ett annat beslut som fattats, denna gång i HUB, är att numera är alla slags räknedosor tillåtna på tentorna, man får även medföra lösa minnen. Här får vi verkligen se upp, så att inga tentor görs så att de som har dyra räknedosor har någon fördel av detta. De ekonomiskt väl förspända är tillräckligt gynnade i dagens samhälle.

SNF fungerar hyfsat när det gäller bevakning av de löpande ärendena, att hålla hjulen igång, men när det gäller att komma med nya idéer och dra upp riktlinjer för det fortsatta arbetet behövs det ett större underlag. Förhoppningen är att sektionens dag är ett lämpligt forum för diskussion om det fortsatta arbetet inom studiebevakningsområdet. Så om sektionens dag inte redan gått av stapeln, uppmanar jag dig verkligen att tillbringa onsdagskvällen 19:e april på Focus livligt diskuterande.

Göran

JÄTTEPRISTÄVLING

Du är en kreativ person som längtar efter att få skapa.

Du tycker att F-sektionen behöver en tjusig symbol.

Nu har du chans att få utlopp för dina inre drifter och samtidigt vinna fina priser.

Gör så här:

Sätt dig ner och fundera ut ett estetiskt tilltalande emblem, gärna fullt av symbolisk anknytning till F-sektionen.

Gör en skiss av hur du tänkt dig det hela, valfri storlek. Lämna ditt bidrag till Finformredaktionen (styrelserummet) före vårterminens slut. Vill du vinna bör du skriva vem du är.

Ditt alster bedöms sedan av en relativt opartisk jury, och högtidlig prisutdelning kommer att hållas under höstterminen.

Nenne

InfU

STUDIEBESÖK

Något måste Du vara intresserad att titta på. InfU kommer att ordna en rad studiebesök under vårens lopp. Om Du har någon idé angående studiebesök, så kontakta InfU. Anmälningslistor sätts upp på kårens anslagstavla, till höger om ingången till fiket. Aktuella studiebesök: GP, Stadsteatern och eventuelltrepis på besök av Hasselblads AB.

RÖSTA ELLER ICKE RÖSTA

Det är frågan. I demokratins namn är det självklart att Du skall hjälpa till och rösta fram årets fullmäktigekandidater. Ju fler som röstar, dess större tryck kan man använda mot/med sin kandidat. Det är inte slumpen utan massan som skall avgöra vilka som sitter i fullmäktige.

Rösta fram årets FuM-kandidater 14-21 april.

OBLIGATORIET

Skall vi ha det eller ej? Det är en fråga som diskuteras väldigt mycket sista tiden. En utredningsgrupp håller på och arbetar med ett borttagande av kårobligatoriet. Många frågor är ännu olösta. Ordförande i utredningsgruppen, herr Östergren, kommer till Göteborg och Chalmers onsdag 19:e april. Han kommer till Göteborg för att titta på de olika kårerna här i Göteborg. Vi får hoppas att han inser nyttan av en studentkår.

PRAKTIKLISTORNA

från arbetsförmedlingen har börjat komma. Närmast kommer de 6 och 13 april (då endast teknisk praktik) och från och med 17 april varje dag (alla sorters praktikjobb). Lättast att få tag på listan är att gå till praktikbyrån, och hämta den där.

10 OCH 11 MAJ

kommer kårhuset att invaderas av företag. Det är arbetsmarknadsdagarna som äger rum då. Då har Du chansen att dels personligen prata med företagen, och dels höra då företagen informerar.

DET BEHÖVS FOLK

för att kåren skall fungera. Nya funktionärer till alla poster på kåren kommer att väljas under vårenoch sommaren.

Vad finns att göra?

Du kan jobba med en mängd olika frågor. På kåren finns det 4 stora utskott:

UU (Utbildningsutskottet)

SU (Sociala utskottet)

FU (Förvaltningsutskottet)

InfU (Informationsutskottet)

Dessutom sysslar kåren med program-, idrotts- och festverksamhet. Vill Du vara med och jobba för Dina kamrater inom något område i kårverksamheten? Prata då med någon som pysslar med det i år, så får Du mer detaljerat reda på arbetsuppgifterna.

Allt för denna gång.

Gunilla
InfU

---

kom ihåg!

April

- 14-21 KÅRVAL. Rösta på din kandidat.
- 17 TEKNOLOGEN OCH FRAMTIDEN, Lars Kristiansson.
Om farorna med mikrodatorn inom t.ex. personlighetskontroll.
FC 18.15 OBS ! Måndag.
- 18 PU-FILM: Lenny Bruce 19&21
- 19 STUDIEBESÖK: GP 14.00
- 22 SKAVSÅRENS DAG, GSIF
- 25 PU-FILM: Taxidriver 19&21
- 26 TEKNOLOGEN OCH FRAMTIDEN, Mike Cooley, Björn Eriksson
Vilken teknik, vilka krav, vilken finansiering, vilken utbildning i framtiden? FC 18.15
- 27 UTBILDNINGSSEMINARIUM: se Tofsen sid 17 nummer 3 / 78.
- 30 Cortege

Maj

- 1 1:a maj.
- 2 PU-FILM: Asterix 12 stordåd 19&21
FINFORM PRESSTOPP
- 5 SOLASTAFETTEN: Djungelpatrullen behöver dig.

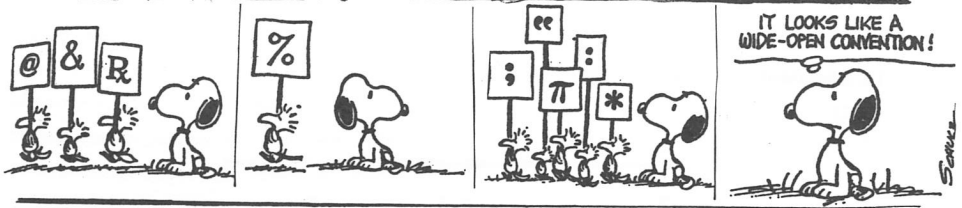
* Anders Henrick har haft besvär med förarens mat och längtar bara efter en stor köttbit och ett par öl, så att han slipper sin frivilliga vällingdiet.

Omkring 1 maj når Anders och 5 kamrater trekröset efter en 150 mila färd på skidor.

Emil : "Det värsta är att jag vill så mycket".
(Gustav Sandgren 1938).

Inför kårvalet gick Finform ut och bad om bidrag. Resultatet blev nedanstående artikel. Vi hänvisar till ledaren och undrar hur många på kåren som jobbar på sektionerna.

SOCIALDEMOKRATERNA PÅ F-SEKTIONEN.

Våren 1975 lade den socialdemokratiska kårpartigruppen fram en motion om samhällsorienterande kurser på Chalmers. Meningen var att man efter modell från den nystartade tekniska högskolan i Luleå, skulle införa obligatoriska kurser som skulle sätta tekniken i relation till samhället, dvs bl.a. ta upp och analysera konsekvenser av tekniken. Denna motion väckte viss uppmärksamhet ute på vissa sektioner, men den blev snart liggande och samlade damm på Utbildningsutskottet på kåren.

Nu har diskussionen kommit igång om att införa samhällsorienterande moment i F-utbildningen. Den nyligen antagna studieplanen för första årskursen ger ett visst sådant utrymme. Från socialdemokratiskt håll tycker vi att följande ämnen skall med i dessa kurser:

- ekonomisk historia och vetenskapshistoria
- skillnader och likheter mellan samhällsvetenskap och naturvetenskap (vetenskapsteori)
- ekologiska, ekonomiska och sociala konsekvenser av tekniken
- makten över tekniken
- orientering om arbetslivet: lagar, organisationer, facklig verksamhet etc.

Dessa ämnen måste studeras så att tonvikten läggs på kritiska analyser med utgångspunkt från ett löntagarperspektiv, ett socialistiskt perspektiv.

När det gäller utbildningsformer har vi förordat projektstudier i grupp med probleminriktning, som det bärande elementet i utbildningen. Vi tror dock att man måste ha vissa fasta kurser kvar i början av utbildningen, för att ge teknologen vissa baskunskaper i matte etc.

Projektstudierna bör då varvas eller bedrivas parallellt med dessa fasta kurser. För att i viss mån öppna dörren för dessa mer omfattande förändringar, ser vi det som mycket viktigt att angripa det nuvarande tentamenssystemet. Ett rimligt krav är därför att bryta monopolställningen för den fyra timmars skriftliga tentan. Dagens tenta kan inte göra anspråk på att förmedla någon förståelse och känsla för ämnet. Vi kräver därför att en teknolog skall ha rätt att begära en alternativ eximination, i form av något arbete: uppsats, seminarieuppgift eller liknande. En sådan rätt bör åtminstone kunna omfatta kurser i andra årskurser och uppåt.

Vår kandidat på F: Carl-Gunnar Haglund.

Cortègen

Cortegen är här.

Vad är det som sticker och skiner rakt in i ögat? Stäng av den där förbannade lampan! Nej men ser man på, solen har äntligen letat sig ner i vår källare. Våren är här, ett antal ljusglimtar förgyller tillvaron. T.ex. ett färskt Cortégeprogram kan ställa till med mycket trevligt, särskilt när du slänger det i ansiktet på närmsta Göteborgare.

Från och med den 14:e april så ska alla teknologer sticka ut på stan och sälja program till tusen. Framför allt gäller det att ligga först i startgroparna, för byggevekan blir som varendaste mus vet en häktisk vecka med massor av öl som rusar ner i våra strupar under en hård dags häftigt arbetande, för att bara nämna en grej.

Kom ner till CCC och snacka med dist-chefen Lasse slaktarn Johnston så får du kanske ett 100-tal av de 30000 program vi tryckt upp. Där finns det pengar att tjäna!

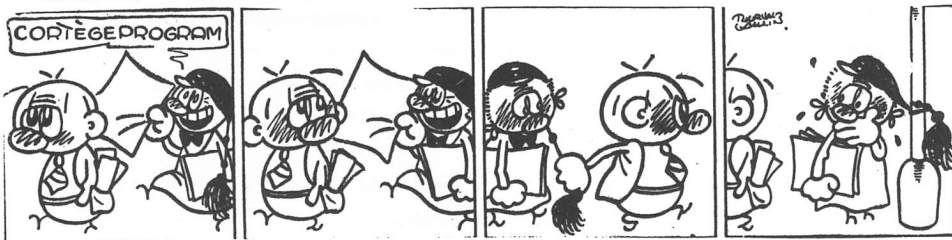
Först ute = mest sålt

För er som skall bygga Cortegen så gäller det att sälja programmen innan byggevekan. För då lär du susa runt i ett ständigt rus, glädjeruset, eller?

Oj,oj,oj vilken dag det blir den 23:e april alltså, då öppnas årets bygplats med en glad liten truddelutt till bygglåt som efter blott en dag förevigats i allas minnen, hela veckan lång till dagen C då århundradets bästa cortége ligger för våra fötter.

Så till sist visar vi cortégefilmer i fiket tisdag den 11 och 18 april innan PU-filmen.

FREDRIK TJUDRAR CHALMERIST *

* / Fredrik har redan köpt program

Bevakningsområdet

Kårhusvakt.

Du som går i F1 eller F2 vet kanske inte om att Du är skyldig att gå kårhusvakt 1 gång under din Chalmerstid. F3 har just gjort sin plikt. För att Du ska veta vad man gör ska jag berätta lite.

Varje sektion tilldelas en tid som den skall fylla med vakter. Vi fick mars med tentaperiod och påsklov. Försök se till att ni inte får det. Sedan är det F3:s studieförtroendemens sak att fylla platserna.

På F sätts en lista upp där man får skriva upp sig. De tider som blir tomma lottas ut bland dem som inte skrivit upp sig. Det betyder att skriver man inte upp sig löper man risk att få en dålig tid. Infinner man sig inte får man böta 50:- vardag och 75:- helgdag för att få ut sin examen. Det drabbade en del av oss. Ganska olustigt.

Som kårhusvakt hämtar du en nyckel på kårexp. och tillbringar en kväll i kårhuset med biljard, TV, tidskrifter, fika, bastu, tvätt. Du vet väl att det finns gratis tvättmaskiner i källaren.

Regelbundna kontrollrundor för att kontrollera att allt är väl och så 23.30 är det dags att köra ut kvarsittare, låsa och släcka.

Tag med en lampa för det blir mörkt i ett släckt kårhus och det är svårt att läsa det papper man får med stängningsronden inprickad.

Kårhuset måste vara tomt. Jag lämnade dock kvar en pianospelande E-teknolog och ett gäng teknologer utanför kårexp. som skulle tillbringa natten där för att boka stugan.

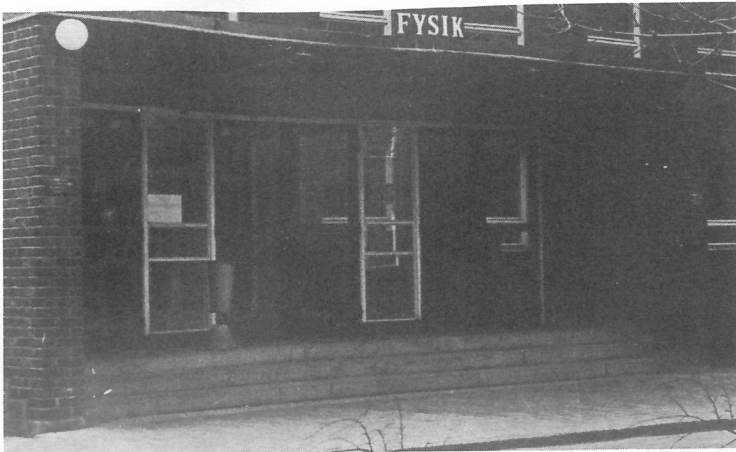
När allt var klart gick jag hem. På vägen passerade jag CS-rummen där en ynklig samling svartklädda teknologer vinglade omkring.

Av någon anledning får man inte uppehålla sig i CS-rummen som kårhusvakt.

Dessa borde dock låsas som det övriga kårhuset.

Kårhuset stod i alla fall kvar nästa dag. Det var skönt, jag hade gjort min plikt.

Bengt

Huvudentrén
till
redaktions-
byggnaden.

Redaktionellt.

Vårt första nummer var vi ganska nöjda med. Risken är dock att vi sitter där ensamma veckoslutet tidningen ska skrivas och fyller tidningen med egna alster. Som alla sektionstidningar inklusive Tofsen, tycker vi att vi får alldeles för lite reaktioner från Dig. Du sitter där tyst och läser kanske Finform, kanske inte. Skriver något gör Du i alla fall inte. Dvs om du inte går på K där Kempresen innehåller en del trevliga anspråkslösa insändare om idrott, utflykter m.m.

Vi försöker täcka upp så gott vi kan. Redaktionen finns ju i år representerad i alla årskurser. Ge oss åtminstone synpunkter och idéer.

I motsats till Kempresen tycker vi att man kan lägga lite arbete på layouten när redaktionen är så stor som sex personer. Därav denna nya siduppställning vilken vi räknar med ska underlätta arbetet för oss.

Janne har efter sista sektionsmötet lämnat posten som studieredaktör. Känner du för att ge utlopp för din verbala förmåga i skrift så är du välkommen till SNF och Finform. (Till Finform är du välkommen ändå).

Förra numret av Finform skickades ut till landets F-sektioner och några skolor i Göteborg. Till svar har vi fått en del trevliga tidningar som ligger i Focus. Läs dem om du är intresserad av att läsa vad andra studerande tänker och funderar på.

Från Y-linjen (E+F i Linköping) fick vi däremot ett brev till svar som tog ner redaktionen på jorden:

Härmed ber vi att få äska om en ny adress i ert ämliga adressregister, lämpligen då nedanstående.

Detta enbart för att vi ska kunna hinna få eran blaska medan den är färsk nog att använda som underlägg för vår läckande tjänstetekanna.

Vi hoppas vi bättrar oss. Läs och tyck.

Bengt

TRO'T OM NI VILL !

Finform börjar i detta nummer en artikelserie om Chalmerskuriosa du kanske inte känner till. Uppslag är hjärtligt välkomna.

F 3 tenterade i mars av den fysikaliska optiken, efter att ha huttrat sig igenom professor Myers föreläsningsserie i FA-salen. Nu ska den här artikeln inte handla om varken optik eller värmelära utan akustik.

Hur ska han nu få det här att gå ihop ? frågar du.

Jo, FA- salen har en alldeles utmärkt, vetenskapligt framställd akustik.

När du sitter där, låt din blick lyftas upp från tavlan, upp mot rymderna. Och där, i taket, ser du in i mynningarna på en mängd upp och nedvända mjölkflaskor.

Ja, faktiskt, varje hål är mynningen på en inmurad mjölkflaska. Dessa har två funktioner, dels att dämpa ekoljudet, dels att fördela ljudet jämnt i salen. Grekerna använde krukor istället 600 f.Kr. i sina amfitestrar.

Låt så blicken sjunka ner till de omväxlande släta och perforerade väggarna.

Ytan är utformad så för att ge jämn absorption av bas och diskant ljud.

Efter allt detta irrande med blicken, kanske du börjar försöka koncentrera dig på föreläsningen igen.

Men då upptäcker du hur obekvämt du sitter. Betänk då att arkitekten räknat ut att dessa bänkar skall absorbera lika mycket ljud oberoende av om det sitter en välklädd person där eller om det inte sitter någon alls. Denna effekt fås genom att bakom de perforerade ryggarna placera glasfiberull.

Nu har du missat hela föreläsningen under ditt stumma beundrande av ingenjörskonsten. Det tråkiga är att ingen märkt någon skillnad om du var där eller inte. En tom bänk hade absorberat lika mycket som du.

Nästa nummer: Solurets hemlighet. Bengt

NÄSTA PRESSTOPP:
2:A MAJ

lämna in ditt bidrag
innan dess!

"It is not cold today, is it ?"